

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO) 2024-2027 -lausunto:

Keravan kaupunki kiittää mahdollisuudesta kommentoida valtakunnallista nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaa (VANUPO) vuosille 2024-2027. Olemme tutustuneet huolellisesti ohjelman sisältöön, ja haluamme tuoda esille seuraavia huomioita ja kehitysehdotuksia.

Koulunuorisotyö nähdään ohjelmassa lähinnä ongelmakeskeisenä. Olisi tärkeää laajentaa näkemystä ja korostaa koulunuorisotyön roolia nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä.

Etsivän nuorisotyön osalta huomiomme kiinnittyy ristiriitaan, joka ilmenee etsivän nuorisotyön korostamisessa ohjelmassa samalla, kun hallituksen ehdotuksissa on nähty sen ja nuorten työpajatoiminnan rahoituksen huomattavia leikkauksia.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Hallitusohjelmassa mainittu laaja nuorten hyvinvoinnin tukiohjelma puuttuu VANUPO:sta kokonaan. Tämä on merkittävä puute, sillä nuorten kokonaisvaltainen hyvinvointi on perusta kestäväälle yhteiskunnalliselle kehitykselle. Ehdotamme ohjelmaan sisällytettäväksi laajempia toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

-

Nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen linjaukset

Kunnallisen nuorisotyön merkitys ja vaikutus jäävät ohjelmassa ohueksi. On tärkeää korostaa kunnallisen nuorisotyön roolia paikallisella tasolla nuorten hyvinvoinnin edistämässä ja tukea sen resursseja. Erityisesti perusnuorisotyön käsite on uusi, ja sen sisältö jää auki.

Painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Ohjelmassa lausutaan osaamiskeskusten jatkosta vain vähän, mikä jättää avoimeksi niiden tulevaisuuden. Ehdotamme selkeämpiä linjauksia ja tukitoimia osaamiskeskuksille, jotta niiden jatko ja ohjaus tulee demokraattisen päätöksen teon sekä avoimuuden piiriin. Erityisesti kannamme huolta osaamiskeskus Kanuunan työn jatkumisesta, jonka merkitys on ollut kunta-alalla valtava.

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

On myönteistä, että ESC ja Erasmus+ ohjelmat on nostettu vahvemmin esiin. Nämä ohjelmat tarjoavat nuorille arvokkaita mahdollisuuksia kansainväliseen oppimiseen ja osallistumiseen.

Muita näkemyksiä ohjelmasta

Huomasimme, että verrattuna aiempaan VANUPO-luonnokseen, nykyinen ohjelma on suppeampi ja siinä on vähemmän konkreettisia toimenpiteitä. Tämä herättää huolta ohjelman vaikuttavuudesta. Suosittelemme lisäämään ohjelmaan selkeitä, mitattavia tavoitteita ja toimenpiteitä, jotta voidaan varmistaa sen tehokkuus ja vaikuttavuus.

Ohjelman kohderyhmärajaus 12–25-vuotiaat on epätavallinen ja voi jättää huomioimatta tärkeitä nuoruusvaiheita. Ymmärrämme että ohjelmassa on haluttu kiinnittää huomiota nuoruuden ydinvuosiin, mutta koemme että rajausta tällaisenaan ei huomioi varhaisnuoruuden kannalta tärkeitä vuosia ja niiden ennaltaehkäisevää vaikutusta. Ehdotamme että ohjelman alaikäraja lasketaan 9-vuoteen.

Vaikka arvostamme ohjelmassa esitettyjä konkreettisia toimenpiteitä kulttuuripalveluiden osalta, huomaamme samalla, että tämä lähestymistapa poikkeaa merkittävästi ohjelman yleisestä linjasta, joka keskittyy laajempiin suuntauksiin ja yleistyksiin. VANUPO:n tulisi olla tasapainoinen dokumentti, joka käsittelee nuorisotyön eri osa-alueita tasa-arvoisesti. Kulttuuripalveluiden konkreettiset toimenpiteet ovat kiitettäviä, mutta ne luovat epäsuhtaa muihin osa-alueisiin nähden, niiden esitetyn laajuuden ja konkreettisten toimenpiteiden osalta.

Savolainen Mika
Keravan kaupunki / Nuorisopalvelut